

Huvudman

Göteborgs kommun
grundskola@grundskola.goteborg.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Nytorpsskolan 4-9 i Göteborgs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 16 juni 2022

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Göteborgs kommun avseende brister rörande elevers rätt till särskilt stöd. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2021 genomfört en tillsyn av Nytorpsskolan 4-9 i Göteborgs kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande särskilt stöd samt trygghet och studiero.

Skolinspektionen har den 17 juni 2021 beslutat att förelägga Göteborgs kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande rätten till särskilt stöd och trygghet och studiero. Efter redovisning beslutade Skolinspektionen att på nytt förelägga Göteborgs kommun, i beslut den 16 juni 2022, att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande rätten till särskilt stöd.

Göteborgs kommun har den 24 november 2022 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har den 29 och 30 mars 2023 genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan

Skolinspektionen, Ange kontorsadress

Telefon: 08-586 080 00, E-post: skolinspektionen@skolinspektionen.se

www.skolinspektionen.se

och rektorn. Som en del av tillsynen har även dokumentation avseende elevers särskilda stöd granskats. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Göteborgs kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Avstående från att ingripa

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att samtliga lärare vid Nytorpsskolan 4-9 har fått i uppdrag att identifiera de elever som de bedömer inte kommer nå målen. Genom det arbetet har skolan kunnat identifiera de elever för vilka en utredning om särskilt stöd ska startas. Lärarna har sedan kartlagt elevernas behov och specialpedagoger har analyserat underlaget för att bedöma elevers behov av särskilt stöd. En specialpedagog från grundskoleförvaltningens centrala team har stöttat i arbetet.

Skolinspektionen har utifrån skolans elevsammanställningar begärt och fått in dokumentation avseende nio enskilda elevers utredningar och övrig dokumentation av behov av särskilt stöd. Av de nio utredningarna av elevers behov av särskilt stöd framgår det i två fall att elevens vårdnadshavare inte medverkat i utredningen avseende elevens stödbehov. I två andra fall anges att vare sig eleven eller hans vårdnadshavare har medverkat i utredningen. I flera av utredningarna där vårdnadshavare och/eller elev inte medverkat skrivs uttryckligen att det saknas dokumentation från samtal med elev/vårdnadshavare. Det framgår inte heller av det aktuella underlaget att dessa vårdnadshavare eller elever på annat sätt medverkat inför beslut om åtgärdsprogram.

Vid intervju med skolans lärare, elevhälsa och skolans rektorer har det kommit fram att de under läsåret 2022/23 arbetat med ett nytt årshjul och med ett nytt digitalt verktyg. Lärarna beskriver hur de i systemet har flaggat elever som riskerar att inte nå målen i något ämne och hur pedagogiska utredningar sedan gjorts. Specialpedagoger har därefter tagit del av utredningarna och bedömt om åtgärdsprogram ska upprättas eller inte. Lärarna beskriver hur de vid intervjutillfället var i sluttampen av arbetet med att genomföra de utredningar som ska genomföras. Den bilden bekräftas av elevhälsan och skolans rektorer. Rektorerna förtydligar att det är ett fåtal elever kvar att utreda, men att arbetet ska vara klart inom några veckor från intervjun. Lärarna beskriver hur de i utredningen kring en elev pratar med eleven och hans vårdnadshavare. Skolans elevhälsa håller med om att lärarna genomfört utredningar och då alltid har pratat

med vårdnadshavare och elev. Däremot beskriver elevhälsan att informationen från elev och vårdnadshavare, på grund av tekniska utmaningar, inte alltid har kommit till den externa specialpedagog som har bedömt vissa elevers behov av särskilt stöd. Elevhälsans personal beskriver hur de i de fall där de inte hållit med om den bedömning som gjorts av extern specialpedagog av elevens stödbehov direkt flaggat eleverna på nytt för en ny utredning. Därtill beskriver lärarna, elevhälsan och rektorerna hur arbetet med att genomföra stödåtgärder förändrats så att fler olika stödåtgärder nu kan erbjudas elever. Både skolans elevhälsa och skolans rektor uppger vidare att alla elever som är placerade i särskilda undervisningsgrupper eller har anpassad studiegång nu är utredda och har korrekta beslut.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 3 kap. 11 § skollagen framgår att om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ges enskilt eller i annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till.

Av 3 kap. 12 § skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång).

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat följande gällande utredning av elevers behov av särskilt stöd. Givetvis är det också nödvändigt att eleven och elevens vårdnadshavare ges möjlighet att medverka i utredningen samt att deras synpunkter och förslag vägs in när beslut fattas (prop. 2009/10:165 s. 291).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen kan konstatera att det genomförts ett omfattande arbete på Nytorpsskolan 4-9 med att gå igenom samtliga elever, flagga för elever som riskerar att inte uppnå målen samt därefter utreda elevernas stödbehov. Vidare har det efter avslutade utredningar fattats beslut om att upprätta respektive inte upprätta åtgärdsprogram för eleverna. Det särskilda stöd som ges eleverna på skolan har förändrats och framstår idag som bättre fungerande än tidigare. Vidare har det inte framkommit annat än att alla elever som har anpassad studiegång respektive placering i särskild undervisningsgrupp har fått behovet av särskilt stöd utrett och har korrekta beslut avseende åtgärderna.

Skolinspektionen kan samtidigt konstatera att det framgår av utredningen i ärendet att det i ett flertal fall beslutats om att upprätta respektive inte upprätta åtgärdsprogram för elever utan att eleven och/eller elevens vårdnadshavare medverkat i utredningen. Det har visserligen framkommit att den utredande läraren pratat med eleven och dennes vårdnadshavare i de utredningar som gjorts. Den information som framkommit där har dock inte alltid kommit med till den som bedömt om eleven ska få beslut om åtgärdsprogram respektive inte åtgärdsprogram. Även om elever och vårdnadshavare har getts möjlighet att delta i utredningar av elevens behov av särskilt stöd har deras medverkan inte fått någon faktiskt påverkan på utredningen eller åtgärdsprogrammet på det sätt som är föreskrivet. Skolinspektionen kan konstatera att det utgör en brist.

Skolinspektionen noterar samtidigt att skolans personal uttryckt att detta är en följd av initiala tekniska bekymmer och att man på skolan gjort om utredningar när man ser att de blivit felaktiga.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Göteborgs kommuns verksamhet vid Nytorpsskolan 4-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller elevers och vårdnadshavares rätt att medverka i arbetet kring särskilt stöd.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse genom att de uppmärksammar de elever vars utredningar av behov av särskilt stöd inte innehåller uppgifter från elever och/eller deras vårdnadshavare och därefter vid behov vidtar förnyade utredningar av dessa elevers behov av särskilt stöd. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

På Skolinspektionens vägnar,

2023-05-17

2023-05-17

X Anna Hultgren

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Hultgren

X Fia Rosholm

Föredragande
Signerat av: Fia Rosholm

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Maud Wilhelmsen medverkat.